

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **MUDr. M. S.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 4. 2006, o úpravě částečného invalidního důchodu, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2007, č. j. 33 Cad 108/2006 - 44,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozhodnutí žalované ze dne 6. 4. 2006, č. X, jímž mu byla upravena výše částečného invalidního důchodu na částku 285 Kč., a domáhal se započtení náhradních dob pojištění od 1. 9. 1994 do 3. 5. 1999. Krajský soud žalobu rozsudkem ze dne 30. 10. 2006, č. j. 33 Cad 108/2006 - 28, zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, v níž současně požádal o ustanovení zástupce soudem.

Usnesením blíže označeným v záhlaví tohoto rozsudku krajský soud stěžovatelovu žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí

vedl, že v daném případě nebyly splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, neboť stěžovatel nesplnil povinnost soudu věrohodným způsobem doložit, že nemá dostatečné finanční prostředky. Přestože byl soudem opakovaně vyzván k doložení řádně vyplněného potvrzení o osobních, výdělkových a majetkových poměrech, stěžovatel jej soudu nepředložil, nevyužil ani možnosti vyžádat si opětovně jeho tiskopis a soudu zaslal toliko fotokopii prohlášení, že nemá žádné nemovitosti ani movitosti, je v důchodovém řízení a je evidován na Úřadu práce v Trnavě, bez podpory. Tuto skutečnost doložil pouze fotokopii kontrolního průkazu, čímž nedoložil absenci vyplácení podpory, ale jen data kontaktu s úřadem práce. Soud tak neměl možnost dostatečně posoudit stěžovatelovy majetkové poměry.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel rovněž kasační stížnost, kterou se domáhá jeho zrušení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. V ní především uvádí, že si krajský soud v písemnosti předcházející vydání napadeného usnesení protiřečil, neboť na jednu stranu uvedl, že řízení je osvobozeno od soudních poplatků, ale současně uváděl, že účastníku, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, může soud ustanovit zástupce. Soud si tedy protiřečí v tom, že vyžaduje u řízení osvobozeného od soudního poplatku doložení skutečnosti, že stěžovatel nemá dostatečné prostředky. Stěžovatel tvrdí, že tato skutečnost je v rozporu s právní logikou. Soud rovněž zpochybnil fotokopie kontrolního průkazu a čestného prohlášení, přestože se jednalo o dokumenty slovenských úřadů a jejich soulad s originálem mohl být ověřen u jednání. Z kontrolního průkazu přitom vyplývá, že stěžovatel je evidován na Úřadu práce v Trnavě, přičemž již samotná evidence na tomto úřadě vylučuje jakoukoliv podnikatelskou aktivitu.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Z obsahu stěžovatelova podání Nejvyšší správní soud dovodil, že se dovolává stížnostního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky týkající se splnění podmínek pro ustanovení zástupce.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může soud navrhopateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností,

jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

Z dikce první věty citovaného ustanovení je zřejmé, že je povinností účastníka k výzvě soudu doložit své osobní, výdělkové a majetkové poměry, aby soud mohl posoudit, zda má či nemá dostatečné prostředky. Na tom nic nemění skutečnost, že řízení jako takové je od soudního poplatku ze zákona osvobozeno, protože stěžovatel není ze zákona povinen zaplatit soudní poplatek, to ovšem bez dalšího neznamená, že by k žádosti o ustanovení zástupce nebyl povinen dokládat své majetkové poměry. Citované ustanovení ostatně nehovoří o účastníku, který byl osvobozen od soudních poplatků, ale o účastníku, u něhož jsou dány předpoklady k tomu, aby byl od soudních poplatků osvobozen. Opačný výklad by znamenal, že soud by zástupce musel ustanovit každému účastníku takového řízení, přestože by jeho majetkové poměry ustanovení zástupce soudem nevyžadovaly.

Krajský soud v Brně stěžovatele podáním, jenž mu bylo doručeno dne 14. 12. 2006, vyzval k předložení řádně vyplněného potvrzení o osobních, výdělkových a majetkových poměrech (dále jen „potvrzení“). Stěžovatel na ně zareagoval přípisem ze dne 29. 12. 2006, v němž toliko uvedl, že dle ujištění advokáta je celé řízení, včetně řízení o kasační stížnosti, osvobozeno od soudního poplatku, a proto úkon ve věci potvrzení o majetkových poměrech považuje za nadbytečný. Přípisem ze dne 9. 1. 2007, doručeným stěžovateli dne 25. 1. 2007, mu krajský soud sdělil, že ač řízení je osvobozeno od soudního poplatku, musí soud v souladu s § 36 odst. 3 a § 35 odst. 8 s. ř. s. zkoumat, zda jsou u něho dány předpoklady pro osvobození od soudního poplatku, aby mohlo být rozhodnuto o jeho žádosti o ustanovení zástupce. Opětovně pak stěžovatele vyzval, aby potvrzení soudu zaslal do dvou týdnů od doručení tohoto přípisu. Na tuto výzvu stěžovatel reagoval přípisem, v němž sdělil, že formulář potvrzení mezitím znehodnotil, a proto své poměry dokládá fotokopii čestného prohlášení ze dne 31. 1. 2007 a fotokopii kontrolního průkazu ze dne 30. 4. 2004.

Jak Nejvyšší správní soud již judikoval v usnesení zveřejněném pod č. 537/2005 Sb. NSS, povinnost doložit nedostatek prostředků je jednoznačně na účastníkovi řízení, který se domáhá osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje.

Z výše uvedeného je zcela zřejmé, že stěžovatel, ač byl soudem opakovaně a podrobně poučen o povinnosti doložit vyplněné potvrzení a případně též další doklady osvědčující jeho finanční poměry, toto neučinil. Z fotokopie kontrolního průkazu o evidenci na úřadu práce potřebné skutečnosti nevyplývají a z čestného prohlášení, jehož fotokopii stěžovatel soudu zaslal, si soud nemohl učinit představu o tom, jak stěžovatel hrađí své životní náklady.

Krajský soud proto nepochybil, když z tohoto důvodu návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů zamítl.

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Toto právo by náleželo úspěšné žalované, ale ani ta jej nemá ze zákona (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. dubna 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu